

Spis treści

Wykaz skrótów / 11

Wprowadzenie / 21

Rozdział 1

Prawna koncepcja deficytu budżetowego i długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego / 37

- 1.1. Zróżnicowanie koncepcji deficytu budżetowego i długu jednostek samorządu terytorialnego / 39
- 1.2. Memoriałowa koncepcja deficytu i długu w prawie unijnym / 49
 - 1.2.1. Prawna definicja deficytu i długu dla potrzeb procedury nadmiernego deficytu a koncepcja deficytu i długu jednostki samorządu terytorialnego / 49
 - 1.2.2. Deficyt jednostki samorządu terytorialnego / 56
 - 1.2.3. Dług jednostki samorządu terytorialnego / 65
- 1.3. Koncepcja deficytu budżetowego i długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego w prawie polskim / 78
 - 1.3.1. Prawne pojęcie deficytu budżetowego jednostki samorządu terytorialnego / 78
 - 1.3.2. Konstrukcyjne elementy definicji długu publicznego JST / 87
 - 1.3.3. Zakres przedmiotowy długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego – „tytuły dłużne” / 107
- 1.4. Wybrane problemy konstruowania prawnej definicji deficytu budżetowego i długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego / 137

- 1.4.1. Problem dostosowania definicji formułowanych w prawie polskim do definicji formułowanych dla potrzeb procedury nadmiernego deficytu / 137
- 1.4.2. Problem zakresu przedmiotowego i podmiotowego długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego / 145
- 1.4.3. Problem „autonomizacji” deficytu budżetowego i długu jednostek samorządu terytorialnego w ramach deficytu i długu sektora publicznego / 149
- Podsumowanie / 152

Rozdział 2

Teoretycznoprawne podstawy problematyki ograniczania deficytu budżetowego i długu publicznego jednostek samorządu terytorialnego / 163

- 2.1. Charakter prawny i struktura norm ograniczających deficyt budżetowy i dług publiczny jednostek samorządu terytorialnego / 165
 - 2.1.1. Zaciąganie przez jednostki samorządu terytorialnego zobowiązań stanowiących dług publiczny a zasada legalizmu / 165
 - 2.1.2. Struktura norm prawnych wykorzystywanych dla ograniczania deficytu budżetowego i długu jednostek samorządu terytorialnego / 198
- 2.2. Typologia prawnych instrumentów ograniczania deficytu budżetowego i długu jednostek samorządu terytorialnego / 211
- 2.3. Konsekwencje naruszenia norm ograniczających deficyt i dług jednostek samorządu terytorialnego / 225
 - 2.3.1. Konsekwencje sprzeczności z prawem uchwał i zarządzeń organów jednostki samorządu terytorialnego / 225
 - 2.3.2. Naruszenie ograniczeń w postaci upoważnień do działania a umocowanie organu wykonawczego do dokonywania czynności prawnych / 237
 - 2.3.3. Skutki naruszenia ograniczeń w postaci zakazów i nakazów / 253
 - 2.3.4. Ograniczenia w postaci zakazów i nakazów a obejście prawa / 260

- 2.3.5. Dopuszczalność stosowania analogii przy rozwiązywaniu wątpliwości powstających na tle interpretacji norm ograniczających dług publiczny JST / 267
- 2.3.6. Ograniczenia zaciągania zobowiązań stanowiących dług publiczny a wybór prawa obcego / 272
- Podsumowanie / 278

Rozdział 3

Prawne ograniczenia deficytu budżetowego i długu jednostek władzy terytorialnej w wybranych krajach / 287

- 3.1. Analiza zasady zrównoważonego budżetu jednostek władzy terytorialnej / 290
 - 3.1.1. Uwagi wprowadzające / 290
 - 3.1.2. Zróżnicowanie systemów budżetowania na poziomie jednostek samorządu terytorialnego / 293
 - 3.1.3. Zakres przedmiotowy i koncepcja równowagi budżetowej / 308
 - 3.1.4. Zasada równowagi budżetowej w cyklu budżetowym / 326
 - Aneks: Wyniki badań dotyczące wpływu zasady zrównoważonego budżetu na faktyczne wyniki finansowe / 330
- 3.2. Porównawcza analiza norm ograniczających zaciąganie długu przez jednostki władzy terytorialnej w wybranych krajach / 332
 - 3.2.1. Uwagi wprowadzające / 332
 - 3.2.2. Podstawy prawne ograniczeń dotyczących zaciągania długu / 335
 - 3.2.3. Koncepcja długu jednostki samorządu terytorialnego / 345
 - 3.2.4. Limitowanie wielkości długu zaciąganego w danym roku budżetowym przez organy administracji rządowej / 350
 - 3.2.5. Budżetowe przeznaczenie długu / 356
 - 3.2.6. Limitowanie wielkości zadłużenia oparte na wskaźnikach / 361
 - 3.2.7. Ograniczenia dotyczące warunków zaciągania długu / 367
 - Podsumowanie / 371

Rozdział 4

Prawne instrumenty ograniczania deficytu budżetowego i długu jednostek samorządu terytorialnego w fazie opracowywania i uchwalania uchwały budżetowej / 385

- 4.1. Określenie deficytu budżetowego i autoryzacja długu publicznego w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego / 387
 - 4.1.1. Określenie deficytu budżetowego / 387
 - 4.1.2. Autoryzacja zobowiązań finansowych *sensu stricto* / 393
 - 4.1.3. Autoryzacja pozostałych zobowiązań stanowiących dług publiczny / 409
 - 4.1.4. Inicjatywa organu zarządzającego a kompetencje organu stanowiącego w zakresie ujmowania deficytu i długu w uchwale budżetowej / 425
- 4.2. Konstrukcja i normatywny charakter złotej zasady w systemie prawno-finansowym jednostek samorządu terytorialnego / 440
 - 4.2.1. Podział wydatków jednostki samorządu terytorialnego na bieżące i majątkowe / 440
 - 4.2.2. Suma nadwyżek z lat ubiegłych i wolnych środków jako pozycja korygująca / 461
 - 4.2.3. Normatywny charakter złotej zasady / 479
- 4.3. Bezpośrednie ograniczanie kwoty zadłużenia JST w latach 1990–2009 (wzmianka) / 487
- 4.4. Ograniczanie płatności związanych z obsługą zadłużenia – „wskaźnik obsługi zadłużenia” / 490
 - 4.4.1. Ewolucja konstrukcji wskaźnika obsługi zadłużenia w latach 1993–2009 / 490
 - 4.4.2. Konstrukcja wskaźnika obsługi zadłużenia w ustawie o finansach publicznych / 492
 - 4.4.3. Analiza normy prawnej wyrażonej w przepisach art. 243 u.f.p. / 504
- Podsumowanie / 536

Rozdział 5

Prawne instrumenty ograniczania deficytu budżetowego i długu jednostek samorządu terytorialnego w fazie wykonywania budżetu / 547

- 5.1. Podział kompetencji organów jednostki samorządu terytorialnego w zakresie decydowania o zaciąganiu zobowiązań stanowiących dług publiczny / 549
 - 5.1.1. Uwagi wprowadzające / 549
 - 5.1.2. Uchwały służące rozgraniczeniu kompetencji organu stanowiącego i organu wykonawczego / 561
 - 5.1.3. Uchwały dotyczące zaciągania długu publicznego / 580
 - 5.2. Ograniczenia możliwości zaciągania długu ze względu na przedmiot lub charakter finansowania / 602
 - 5.2.1. Uwagi wprowadzające / 602
 - 5.2.2. Ograniczenia możliwości zaciągania długu ze względu na przedmiot finansowania / 606
 - 5.2.3. Ograniczenia możliwości zaciągania długu ze względu na charakter finansowania / 624
 - 5.3. Ograniczenia zasady swobody umów w zakresie instrumentów długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego / 632
 - 5.3.1. Nakazy i zakazy związane z obsługą zobowiązań finansowych / 632
 - 5.3.2. Nakaz uprzedniego ustalania wyrażonej w złotych wartości nominalnej należnej do zapłaty w dniu wymagalności / 636
- Podsumowanie / 644

Rozdział 6

Ograniczenia deficytu budżetowego i długu publicznego jednostek samorządu terytorialnego w okresie realizacji postępowania naprawczego / 653

- 6.1. Przegląd regulacji wybranych krajów w zakresie sanacji gospodarki finansowej jednostek władzy terytorialnej / 655
 - 6.1.1. Uwagi wprowadzające / 655
 - 6.1.2. Budżetowy program naprawczy – niektóre niemieckie kraje związkowe / 657
 - 6.1.3. Budżet zastępczy (Francja) – wzmianka / 662

6.1.4. „Upadłość” jednostek samorządu terytorialnego w prawie federalnym USA	663
6.2. Sanacja finansów jednostek samorządu terytorialnego w Polsce a ograniczenia deficytu budżetowego i długu	672
6.2.1. Konsekwencje braku możliwości uchwalenia budżetu	672
6.2.2. Charakter prawny działań RIO związanych z brakiem możliwości uchwalenia budżetu zgodnie z normami relacyjnymi	678
6.2.3. Kryterium legalności w stosowaniu przez RIO środków nadzorczych związanych z brakiem możliwości uchwalenia budżetu zgodnie z normami relacyjnymi	685
6.2.4. Pożyczka z budżetu państwa na realizację postępowania naprawczego	698
Podsumowanie	701
Uwagi końcowe	713
Bibliografia	727